

Inspectie Verkeer en Waterstaat

Wijziging regelgeving brevettering en examinering

Informatieblad voor luchtvaardenden over het vervallen van RPL(FB) en RPL(G), het invoeren van CPL(FB) en wijzigingen rondom examinering

Inhoudsopgave:

Leeswijzer (<i>hoe leest u dit informatieblad</i>)	Pag.	2
Definities		2
Inleiding		3
1. Aanleiding en wijzigingen op hoofdlijnen		3
2. Toelichting op het Besluit bewijzen van bevoegdheid voor de luchtvaart		4
3. Toelichting op de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001		5
4. Toelichting op het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004		8
5. Toelichting op de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004		11
Meer informatie en/of vragen		12

Leeswijzer (hoe leest u dit blad)

Hoofdstuk 1 is een algemeen hoofdstuk met daarin de aanleiding en wijzigingen op hoofdlijnen. Dit hoofdstuk is voor iedere lezer interessant. Hoofdstuk 2 tot en met 5 omvatten gedetailleerde informatie over de nieuwe en gewijzigde regelgeving. Om de inhoud van dit informatieblad toegankelijk te maken is hieronder in een index aangegeven welke specifieke paragrafen uit de hoofdstukken 2 tot en met 5 interessant zijn:

Personen/ organisaties	Hoofdstuk 2	Hoofdstuk 3	Hoofdstuk 4	Hoofdstuk 5
(Senior)examinatoren		3.2, 3.6	4.1, 4.10, 4.11, 4.12, 4.13	5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9
ACE-P leden			4.1, 4.16	5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9
Ballonvaartbedrijven	2.2, 2.3	3.1, 3.3, 3.4, 3.6		
Belangenorganisaties	2.1, 2.2, 2.3	3.3		
Buitenlandse JAA-examinator			4.14	
CBR			4.2, 4.4, 4.7, 4.8, 4.9	
Examenkandidaten	2.1, 2.3	3.2, 3.9	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12, 4.13	
Examinatoren (G)	2.1			
Geneeskundige instanties en zelfstandige geneeskundigen	2.1, 2.3			
Houders CPL(FB)	2.2, 2.3	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10	4.2, 4.6, 4.10	5.2, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9
Houders RPL(FB)	2.2, 2.3	3.1, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6		
Houders RPL(G)	2.1			
Instructeur FI(FB)	2.1	3.6, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.15, 3.16		
Luchtvaartmaatschappijen, inclusief protocolhouders			4.1	
NET leden			4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.15	
Opleidingsinstellingen, inclusief protocolhouders		3.4, 3.9	4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.8, 4.9	
Vleugelvliegers		3.2		

Definitielijst

ACE-P	Adviescommissie Examens-Praktijk
ATPL	Airline Transport Pilot License
CPL	Commercial Pilot License
CPL(FB)	Commercial Pilot License (Free Balloon) (nationaal)
FE(FB)	Flight Examiner (Free Balloon)
FI(FB)	Flight Instructor (Free Balloon)
IR	Instrument Rating bevoegdverklaring
IVW	Inspectie Verkeer en Waterstaat
JAA	Joint Aviation Authorities
JAR-FCL	Joint Aviation Requirements-Flight Crew Licensing
KNVvL	Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart
NET	National Expert Team
PBN	Professionele Ballonvaarders Nederland
PPL(A)	Private Pilot License (Aeroplanes)
PPL(H)	Private Pilot License (Helicopters)
RFE(G)	Recreational Flight Examiner (Glider)
RFI(G)	Recreational Flight Instructor (Glider)
RPL(FB)	Recreational Pilot License Free Balloon
RPL(G)	Recreational Pilot License (Glider)
RT	Radio Telefonie bevoegdverklaring
VFR	Visual Flight Rules

Inleiding

Met ingang van 1 oktober 2004 wordt een aantal wezenlijke wijzigingen in de Nederlandse luchtvaartregelgeving doorgevoerd. Dit heeft onder meer geleid tot:

- wijziging van het Besluit bewijzen van bevoegdheid voor de luchtvaart;
- wijziging van de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001;
- het nieuwe Examenreglement voor luchtvaardenden 2004;
- de nieuwe Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004;
- het vervallen van het Examenreglement RPL(G).

Dit informatieblad geeft alleen een toelichting op de belangrijkste wijzigingen en consequenties voor luchtvaardenden over het vervallen van RPL(FB) en RPL(G), het invoeren van CPL(FB) en wijzigingen rondom examinering.

Over wijzigingen van JAR-FCL is vanaf 1 oktober 2004 een apart informatieblad beschikbaar.

Er is getracht dit informatieblad zo duidelijk mogelijk te maken. Voorts vindt IVW het belangrijk u zo tijdig mogelijk, één maand voor de invoering van de nieuwe en gewijzigde regelgeving, op de hoogte te stellen. Hierdoor kan het zijn dat dit blad, ten tijde van de publicatie van de regelgeving in de Staatscourant, op een aantal punten nog gecorrigeerd moet worden. In dat geval zal IVW u hiervan direct op de hoogte brengen.

De informatiebladen en de regelgeving zijn per 1 oktober 2004 beschikbaar op internet www.ivw.nl/dl.

Mogelijkerwijs wordt de regelgeving na 1 oktober gepubliceerd. In dit geval is de regelgeving na 1 oktober of zoveel eerder als mogelijk op internet beschikbaar.

Hoofdstuk 1

AANLEIDING EN WIJZIGINGEN OP HOOFDLIJNEN

De directe aanleiding voor het wijzigen van het **Besluit bewijzen van bevoegdheid voor de luchtvaart** is, dat de overheid met ingang van 1 oktober 2004 geen brevetten meer afgeeft voor het zweefvliegen (RPL(G)) en het recreatief ballonvaren (RPL(FB)). Deze wijziging houdt verband met de uiterste datum van 1 oktober 2004, die in het Besluit is opgenomen voor het afgeven van brevetten voor RPL(G) en RPL(FB).

Voorts houdt de wijziging verband met het overheidsstreven naar het verminderen van de administratieve lasten voor de sector en vereenvoudiging van de regelgeving, alsmede de wens van de luchtvaartsector om tot een vorm van zelfregulering te komen. (Zie hoofdstuk 2)

Bovenstaande is tevens de aanleiding voor het wijzigen van de **Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001**. Voorts wordt het CPL(FB) ingevoerd, omdat voor vervoer tegen betaling een commercieel brevet is vereist. De afgifte-eisen voor een CPL(FB) zijn door middel van de wijziging opgenomen in de regeling. (Zie hoofdstuk 3)

Met het vernieuwde **Examenreglement voor luchtvaardenden 2004** zijn onvolkomenheden in de oude regeling opgeheven. Tegelijkertijd wordt voorzien in nieuwe regelgeving die beter aansluit

bij de huidige praktijk van examinering en die leidt tot meer efficiëntie bij het afnemen van examens voor luchtvaardenden. Voorts zijn de nieuwe exameneisen voor CPL(FB) opgenomen. (Zie hoofdstuk 4)

De nieuwe **Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004** vervangt de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2001 en de Regeling senior-examinatoren voor luchtvaardenden. Herziening van deze regelingen was noodzakelijk vanwege onvolkomenheden en de invoering van het CPL(FB) en de afschaffing van het RPL(G). Voorts wordt een verbetering beoogd van de praktische uitvoerbaarheid en de gebruiksvriendelijkheid. (Zie hoofdstuk 5)

In de volgende hoofdstukken wordt een nadere toelichting gegeven op de nieuwe en gewijzigde regelgeving.

Voor meer informatie of vragen kunt u contact opnemen met:

- Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW);
- Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (KNVvL).

Voor contactgegevens zie de laatste pagina van dit informatieblad.

Hoofdstuk 2

TOELICHTING OP HET BESLUIT BEWIJZEN VAN BEVOEGDHEID VOOR DE LUCHTVAART

Belangrijke veranderingen Besluit bewijzen van bevoegdheid voor de luchtvaart per 1 oktober 2004 zijn:

- vervallen Bewijs van Bevoegdheid RPL(G) (§2.1);
- vervallen Bewijs van Bevoegdheid RPL(FB) (§2.2);
- nieuw nationaal Bewijs van Bevoegdheid CPL(FB) (§2.3).

Hierna worden de wijzigingen toegelicht.

2.1 Vervallen Bewijs van Bevoegdheid RPL(G)

Vanaf 1 oktober 2004 geeft de Inspectie Verkeer & Waterstaat (IVW) geen RPL(G) meer af. Alle door de IVW afgegeven RPL(G) brevetten verliezen uiterlijk op 1 januari 2005 hun geldigheid. Ook de bevoegdverklaring voor zweefvlieg-instructeur RFI(G) komt te vervallen alsmede de examinerbevoegdheid RFE(G). Bovenstaande is in nauw overleg met KNVvL besloten.

Voorts kan na 1 oktober 2004 een aanvraag voor een medische verklaring voor zweefvliegen *niet* meer in behandeling genomen worden vanwege het vervallen van de regelgeving hieromtrent. Een voor 1 oktober 2004 afgegeven medische verklaring blijft geldig tot de daarin vermelde vervaldatum.

2.2 Vervallen Bewijs van Bevoegdheid RPL(FB)

Per 1 oktober 2004 stopt de IVW met de afgifte en verlenging van een RPL(FB). De verstrekte brevetten RPL(FB) worden vanaf die datum aangemerkt als een CPL(FB).

Alle door de overheid afgegeven RPL(FB) brevetten verliezen van rechtswege uiterlijk op 1 januari 2005 hun geldigheid. Dit is in overleg met PBN besloten.

In tegenstelling tot het recreatief ballonvaren is voor het beroepsmatig (tegen baat) ballonvaren het bezit van een commercieel bewijs van bevoegdheid, het CPL(FB), vereist.

2.3 Nieuw nationaal Bewijs van Bevoegdheid CPL(FB)

Na 1 oktober 2004 zal er door de IVW een CPL(FB), inclusief bijbehorende bevoegdverklaringen, worden afgegeven. Huidige brevethouders van een RPL(FB) kunnen vòòr 1 januari 2005 op aanvraag hun brevet om laten zetten naar een CPL(FB) volgens de geldende overgangsbepalingen.

Nieuwe toetreders tot de markt van commerciële ballonvaarten worden geacht een CPL(FB) te halen.

In aansluiting op het voormalige RPL(FB) blijft een geldige medische verklaring klasse 2 vereist voor de afgifte van een CPL(FB).

Hoofdstuk 3

TOELICHTING OP DE REGELING BEWIJZEN VAN BEVOEGDHEID EN BEVOEGDVERKLARINGEN VOOR LUCHTVARENDEN 2001

De belangrijkste wijzigingen per 1 oktober 2004 hebben betrekking op:

- definities (§3.1);
- gewijzigde eisen RT (§3.2);
- afgifte CPL(FB) (§3.3);
- overgang RPL(FB) naar CPL(FB) (§3.4);
- overgangseisen RT voor houder CPL(FB) (§3.5);
- afgifte bijzondere bevoegdverklaringen in een CPL(FB) (§3.6);
- verlenging bijzondere bevoegdverklaring in een CPL(FB) (§3.7);
- hernieuwde afgifte bijzondere bevoegdverklaring in een CPL(FB) (§3.8);
- afwijkende kenniseisen houders CPL(FB) voor afgifte PPL(A) en PPL(H) (§3.9);
- night qualification (§3.10);
- afgifte algemene bevoegdverklaring FI(FB) (§3.11);
- overgang FI(FB) (§3.12);
- beperking FI(FB) bij afgifte (§3.13);
- aftekenen verlenging door FI(FB) (§3.14);
- verlenging algemene bevoegdverklaring FI(FB) (§3.15);
- hernieuwde afgifte algemene bevoegdverklaring FI(FB) (§3.16).

Hierna worden de wijzigingen toegelicht.

3.1 Definities

Aan de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001 zijn een aantal definities toegevoegd (zie artikel 1 van de regeling), te weten:

- een gasballon;
- een heteluchtballon.

Onder een *gasballon* wordt verstaan 'een vrije ballon die zijn opwaartse draagkracht verkrijgt door het inbrengen, in de ballon, van een gas dat lichter is dan lucht'.

Onder een *heteluchtballon* wordt verstaan 'een vrije ballon die zijn opwaartse draagkracht verkrijgt door het verwarmen van de lucht in de ballon'.

3.2 Gewijzigde eisen RT

Tot 1 oktober 2004 zijn de eisen voor de bevoegdverklaring RT gebaseerd op de in 1999 vastgestelde nationale regelgeving. Na die datum gelden de eisen vermeld in de nieuwe bijlage 3 van de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001. Deze sluiten nu aan op de theoretische eisen volgens JAR-FCL.

Ook voor de verlenging van het CPL(FB) na 1 oktober 2006 dient men over een geldig RT te beschikken.

3.3 Afgifte CPL(FB)

De eisen voor de afgifte van een CPL(FB) zijn nagenoeg gelijk aan de eisen, die golden voor afgifte van een RPL(FB). Er dient voldaan te worden aan de kenniseisen, bedrevenheidseisen en ervaringseisen, die genoemd staan in artikel 9a en in bijlage 7 van de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001.

De extra eisen voor afgifte van een CPL(FB) ten opzichte van een RPL(FB) zijn:

- het theorievak communicatie moet met goed gevolg afgelegd zijn en
- men moet beschikken over een geldig RT (minimaal VFR only). De eisen, die worden gesteld om een geldig RT te verkrijgen, staan vermeld in artikel 18 en in bijlage 3 van de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001.

Een geldige medische verklaring klasse 2 blijft vereist.

3.4 Overgang RPL(FB) naar CPL(FB)

Bewijs van bevoegdheid

Na 1 oktober 2004 worden alle door de overheid afgegeven RPL(FB) brevetten aangemerkt als CPL(FB) brevetten. Houders van een RPL(FB) kunnen een CPL(FB) aanvragen gedurende de periode van 1 oktober 2004 tot 1 januari 2005 via het formulier 'omzetting RPL(FB) naar nationaal CPL(FB)'.

Opleiding

Degene, die voor 1 oktober 2004 een opleiding is begonnen voor een RPL(FB), kan deze afronden binnen de daarvoor geldende termijnen, met dien verstande dat deze opleiding uiterlijk 1 januari 2006 is afgerond. Degene, die de opleiding met goed gevolg afrondt en voldoet aan de overige eisen in de regelgeving kan een CPL(FB) aanvragen via het aanvraagformulier 'afgifte nationaal CPL(FB)'.

3.5 Overgangseisen RT voor houder CPL(FB)

Houders van een CPL(FB), die op 1 oktober 2004 nog geen RT hebben, krijgen tot 1 oktober 2006 de gelegenheid om deze algemene bevoegdverklaring alsnog te behalen. Met ingang van 1 oktober 2006 dient iedere houder wiens

RPL(FB) met ingang van 1 oktober 2004 wordt aangemerkt als een CPL(FB) en iedere houder, die voor 1 oktober 2004 een opleiding is begonnen ter verkrijging van het RPL(FB) en deze opleiding uiterlijk 1 januari 2006 heeft afgerond, te beschikken over een geldige bevoegdverklaring RT.

3.6 Afgifte bijzondere bevoegdverklaringen in een CPL(FB)

De eisen voor een klassebevoegdverklaring in een CPL(FB) staan vanaf nu in de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001. Voorheen stonden deze vermeld in artikel 8 en 12 van de Regeling vluchtuitvoering ballonnen.

In een CPL(FB) kunnen de klassebevoegdverklaringen heteluchtballon A, B, C, D of gasballon worden toegevoegd. In bijlage 5 lijst 6 in de regeling staat vermeld in welke categorie een bepaalde ballon valt.

De geldigheidsduur van deze klassebevoegdverklaringen is 24 maanden.

De afgifte-eisen voor een klassebevoegdverklaring in een CPL(FB), vermeld in artikel 28 van de regeling, verschillen van de afgifte-eisen die golden voor een klassebevoegdverklaring in een RPL(FB).

De afgifte-eisen voor een klassebevoegdverklaring in een CPL(FB) zijn:

- in het bezit zijn van een CPL(FB);
- het voldoen aan de per klassebevoegdverklaring geformuleerde ervaringseisen, die genoemd staan in artikel 28 van de regeling;
- een aantal trainingsvluchten gemaakt hebben met een daartoe bevoegd instructeur zoals vermeld in artikel 28 van de regeling en
- met behulp van een verklaring van de instructeur aantonen, dat er voldaan wordt aan de bedrevenheidseisen bedoeld in bijlage 7 van de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001.

De houder van een klassebevoegdverklaring heteluchtballon B, C of D is bevoegd om ook de bevoegdheden van een lagere klassebevoegdverklaring in een CPL(FB) uit te oefenen.

Categorie	Hetelucht ballon A of gasballon	Hetelucht ballon B	Hetelucht ballon C	Hetelucht ballon D
Brevet	CPL(FB)	CPL(FB)	CPL(FB)	CPL(FB)
Ervaring	> 12 vluchten	> 75 vluchten als gezagvoerder met totale vluchttijd > 75 uren	> 150 vluchten als gezagvoerder met totale vluchttijd > 150 uren	> 225 vluchten als gezagvoerder met totale vluchttijd > 225 uren
Training *	minimaal 1 trainingsvlucht	minimaal 3 trainingsvluchten van gezamenlijk tenminste 3 uren	minimaal 5 trainingsvluchten van gezamenlijk tenminste 5 uren	minimaal 7 trainingsvluchten van gezamenlijk tenminste 7 uren
Bedrevenheid	----	verklaring bevoegde instructeur	verklaring bevoegde instructeur	verklaring bevoegde instructeur

* trainingsvluchten met een daartoe bevoegde instructeur en op desbetreffende klasse ballon

Tabel 1: afgifte-eisen klassebevoegdverklaring in een CPL(FB)

3.7 Verlenging bijzondere bevoegdverklaringen in een CPL(FB)

Om een bijzondere bevoegdverklaring in een CPL(FB) te verlengen, zijn een aantal eisen gesteld. Deze verlengingseisen staan genoemd in artikel 41 van de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001.

3.8 Hernieuwde afgifte bijzondere bevoegdverklaringen in een CPL(FB)

Er is sprake van hernieuwde afgifte als een klassebevoegdverklaring in een CPL(FB) is verlopen. De eisen voor hernieuwde afgifte in een CPL(FB) zijn:

- **tot 12 maanden na de vervaldatum**
De verlengingseisen die genoemd staan in artikel 41 eerste lid van deze regeling.
- **tot 36 maanden na de vervaldatum**
De afgifte-eisen die genoemd staan in artikel 28 eerste lid van deze regeling.

3.9 Afwijkende kenniseisen houders CPL(FB) voor afgifte PPL(A) en PPL(H)

De eisen voor afgifte voor een PPL(A) of een PPL(H) staan in artikel 10 van de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001. Voor houders van een CPL(FB), die in aanmerking willen komen voor een PPL(A) of PPL(H), gelden afwijkende kenniseisen. Zij moeten voldoen aan de volgende PPL theorievakken:

- algemene kennis van het luchtvaartuig;
- uitvoering en planning van de vlucht;
- navigatie;
- operationele procedures; en
- beginselen van het vliegen.

3.10 Night qualification

De eis voor afgifte van een night qualification voor een CPL(FB) staat vermeld in artikel 22 van de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaarders 2001. Nieuw is, dat er tenminste twee vluchten van tenminste twee uur bij nacht moeten zijn uitgevoerd met een daartoe bevoegd instructeur.

3.11 Afgifte algemene bevoegdverklaring FI(FB)

Om voor afgifte van de nieuwe bevoegdverklaring FI(FB) voor vrije ballonnen in aanmerking te komen, dient te worden voldaan aan de eisen vermeld in artikel 21 van de regeling. De afgifte-eisen zijn:

- de kandidaat moet tenminste twee jaar houder zijn van een CPL(FB) waarbij de jaren meetellen, dat men houder is geweest van een RPL(FB);
- de kandidaat moet tenminste 100 vluchten uitgevoerd hebben als gezagvoerder op een vrije ballon waarbij de totale vluchttijd meer dan 100 uren bedraagt;
- de kandidaat dient in de 12 maanden voorafgaande aan de dag waarop de bevoegdverklaring FI(FB) wordt aangevraagd een cursus gericht op FI(FB) te hebben gevolgd;
- de kandidaat dient drie uren instructie te hebben gegeven onder toezicht van een andere FI(FB).

3.12 Overgang FI(FB)

Houders van een geldige RPL(FB), die voor 1 oktober 2004 reeds als instructeur aangemerkt zijn, kunnen op aanvraag een FI(FB) bevoegdverklaring verkrijgen middels het formulier 'omzetting RPL(FB) naar nationaal CPL(FB)'.

3.13 Beperking FI(FB) bij afgifte

De bevoegdverklaring FI(FB) is beperkt tot de klasse van vrije ballonnen voor welke aan de houder ervan een klassebevoegdverklaring is afgegeven. Dit houdt bijvoorbeeld in, dat een FI(FB) met de klassebevoegdverklaring heteluchtballon categorie B in zijn CPL(FB) geen instructie mag geven aan een kandidaat voor de klassebevoegdverklaring heteluchtballon categorie C of D (zie tabel 1).

3.14 Aftekenen verlenging door FI(FB)

De minister kan houders van een FI(FB) aanwijzen om de desbetreffende klassebevoegdheid van een brevethouder te verlengen dan wel te hernieuwen. Dit door het brevet af te tekenen.

3.15 Verlenging algemene bevoegdverklaring FI(FB)

De bevoegdverklaring FI(FB) kan worden verlengd indien wordt voldaan aan **twee** van de volgende eisen genoemd in artikel 35 van de regeling:

- gedurende de drie voorafgaande jaren 9 uren instructie op een vrije ballon hebben gegeven;
- een cursus, goedgekeurd door de minister, gericht op FI(FB) hebben gevolgd in de 12 maanden voorafgaande aan de dag waarop de geldigheidsduur van de bevoegdverklaring FI(FB) verstrijkt;
- op een vlucht van tenminste één uur instructie hebben gegeven onder toezicht van een andere FI(FB) in de 12 maanden voorafgaande aan de dag waarop de geldigheidsduur van de bevoegdverklaring FI(FB) verstrijkt.

3.16 Hernieuwde afgifte algemene bevoegdverklaring FI(FB)

Er is sprake van een hernieuwde afgifte op de eerste dag, nadat de bevoegdverklaring FI(FB) verlopen is. Voor een hernieuwde afgifte van een FI(FB) moet binnen de laatste 12 maanden voor de hernieuwde afgifte zijn voldaan aan de eisen genoemd in artikel 35 onderdeel b en c, te weten:

- een cursus, goedgekeurd door de minister, gericht op FI(FB) hebben gevolgd in de 12 maanden voorafgaande aan de dag waarop de geldigheidsduur van de bevoegdverklaring FI(FB) verstrijkt;
- op een vlucht van tenminste één uur instructie hebben gegeven onder toezicht van een andere FI(FB) in de 12 maanden voorafgaande aan de dag waarop de geldigheidsduur van de bevoegdverklaring FI(FB) verstrijkt.

Hoofdstuk 4

TOELICHTING OP HET EXAMENREGLEMENT VOOR LUCHTVARENDEN 2004

De belangrijkste wijzigingen per 1 oktober 2004 hebben betrekking op:

- definities (§4.1);

Theorie-examen:

- toelatingsbewijs CPL(FB) (§4.2);
- verruiming termijn theorie-examen PPL en RPL (§4.3);
- procedurele eisen en kosten voor theorie-examens (§4.4);
- verwijzing naar JAR-FCL artikelen voor theorievakken (§4.5);
- eisen theorie-examen CPL(FB) (§4.6);
- theorie-examen: taal en materiaal (§4.7);
- fraudebepaling rondom het theorie-examen (§4.8);
- verzoek om herziening uitslag theorie-examen (§4.9);

Praktijkexamen:

- eisen rondom een praktijkexamen CPL(FB) (§4.10);
- eisen en procedures voor afname praktijkexamen (§4.11);
- geldigheid resultaatbrief (§4.12);
- aftekenen brevet (§4.13);
- formalisering bevoegdheden buitenlandse JAA-examinator (§4.14);

Adviescommissies:

- uitbreiding taken Nationaal Expert Team (NET) (§4.15);
- formalisering Adviescommissie Examens-Praktijk (ACE-P) (§4.16).

Hierna worden de wijzigingen per 1 oktober 2004 nader toegelicht.

4.1 Definities

Aan het Examenreglement 2004 zijn een aantal definities toegevoegd (zie artikel 1 van de regeling), te weten:

- een praktijkexamen;
- een proeve van bekwaamheid;
- een protocolhouder;
- een theorie-examen.

Onder een *praktijkexamen* wordt verstaan 'het onderzoek naar de mate waarin een kandidaat voldoet aan de bedrevenheideisen ten behoeve van de afgifte van een bewijs van bevoegdheid of een bevoegdverklaring'.

Onder een *proeve van bekwaamheid* wordt verstaan 'het onderzoek naar de mate waarin een kandidaat voldoet aan de bedrevenheideisen ten behoeve van de verlenging of de hernieuwde afgifte van een bevoegdverklaring'.

Onder een *protocolhouder* wordt verstaan 'een geregistreerde dan wel gekwalificeerde opleidingsinstelling of een luchtvaartmaatschappij, die met de minister een protocol betreffende het toedelen van examens heeft afgesloten'.

Onder een *theorie-examen* wordt verstaan 'het onderzoek naar de mate waarin een kandidaat voldoet aan de kenniseisen ten behoeve van afgifte van een bewijs van bevoegdheid of een bevoegdverklaring'.

Theorie-examen

4.2 Toelatingsbewijs CPL(FB)

Er zal een apart toelatingsbewijs worden afgegeven aan kandidaten voor een theorie-examen CPL(FB). Dit toelatingsbewijs is geldig voor alle vakken en meerdere pogingen zoals voor PPL en RPL het geval is (zie artikel 3 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004).

4.3 Verruiming termijn theorie-examen PPL en RPL

Het gehele theorie-examen moet binnen 18 maanden zijn afgerond zoals vermeld staat in artikel 6 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004 (voor PPL en RPL was dit binnen 12 maanden).

De 18 maanden gaan in na de maand waarin voor het eerst aan een examenzitting wordt deelgenomen.

Voorbeeld: een kandidaat neemt op 10 oktober 2004 voor het eerst deel aan een examenzitting. De geldigheidsduur van het toelatingsbewijs gaat in op 1 november 2004. Het gehele theorie-examen moet dus afgerond zijn vòòr 1 mei 2006.

4.4 Procedurele eisen en kosten voor theorie-examens

Om toegelaten te worden tot het examen moet de kandidaat een wettig en geldig legitimatiebewijs en geldig toelatingsbewijs kunnen overleggen (zie artikel 4 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004).

Voor het afleggen van een theorie-examen zijn kosten verschuldigd conform de geldende tarievenregeling. Deze kosten moeten betaald zijn voordat deelgenomen kan worden aan een examenzitting.

4.5 Verwijzing naar JAR-FCL artikelen voor theorievakken

In artikel 7 van het nieuwe Examenreglement 2004 wordt voor de eisen van een theorie-examen, voor de examenvakken en de examenduur, verwezen naar JAR-FCL artikelen.

4.6 Eisen theorie-examen CPL(FB)

De eisen voor examenvakken en examenduur van het theorie-examen CPL(FB) staan vermeld in tabel 1 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004.

In de volgende **zes** vakken moet examen worden afgelegd:

- luchtvaartvoorschriften;
- menselijke prestaties en beperkingen;
- meteorologie;
- navigatie;
- ballonvaren/materialen en
- communicatie.

Het vak communicatie is nieuw en de vakken luchtvaartvoorschriften, meteorologie en navigatie zijn toegespitst op ballonvaren. De overige vakken zijn gelijk aan de vakken, die werden afgelegd voor het RPL(FB).

4.7 Theorie-examen: taal en materiaal

Per 1 oktober 2004 worden de theorie-examens voor ATPL, CPL en IR in het Engels afgenomen en de theorie-examens voor PPL, RPL en CPL(FB) in het Nederlands (zie artikel 8 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004). Met het Engelstalig examen toont de kandidaat aan, dat hij/zij voldoet aan de door JAR-FCL vereiste kennis van de Engelse taal.

Voor de materialen, die mogen en moeten worden meegenomen naar een theorie-examen zie tabel 2 van bijlage 1 van het Examenreglement 2004.

4.8 Fraudebepaling rondom het theorie-examen

Het onderwerp 'onregelmatigheden tijdens het theorie-examen' is opgenomen in artikel 9 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004. Het gaat hier bijvoorbeeld over het gebruik van niet-toegestane materialen. Geconstateerde onregelmatigheden van een examenkandidaat worden schriftelijk door de surveillant gemeld aan het cluster Brevetten en Examens. Zij stellen de kandidaat en de opleidingsinstelling uiteindelijk op de hoogte van de opgelegde maatregel; bijvoorbeeld: de uitslag van het desbetreffende theorie-examen kan ongeldig verklaard worden. Dit examen telt dan wel mee als examenpoging.

4.9 Verzoek om herziening uitslag theorie-examen

Indien een kandidaat het oneens is met de uitslag van een theorie-examen, dan kan deze schriftelijk een verzoek om herziening doen. Het verzoek om herziening moet binnen 14 dagen na ontvangst van de resultaatbrief ingediend worden bij het hoofd van het cluster Brevetten en Examens. Het verzoekschrift moet onderbouwd en ondertekend zijn en voorzien zijn van naam, adres en het registratienummer van het toelatingbewijs. Binnen tien weken na ontvangst van het

verzoekschrift neemt de minister van V&W een beslissing op het verzoek om herziening.

Praktijkexamen

4.10 Eisen rondom een praktijkexamen CPL(FB)

Voor het afleggen van een praktijkexamen voor het bewijs van bevoegdheid CPL(FB) moet de kandidaat het desbetreffende theorie-examen CPL(FB) behalen en aan de ervaringseisen voldoen, die beschreven staan in bijlage 7 van de Regeling bewijzen van bevoegdheid en bevoegdverklaringen voor luchtvaardenden 2001. Als de kandidaat aan deze eisen voldoet, verstrekt het cluster Brevetten en Examens namens de Minister of de protocolhouder, op aanvraag een examenformulier zoals vermeld in artikel 14 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004.

4.11 Eisen en procedures voor afname praktijkexamen

In het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004 is een splitsing gemaakt tussen eisen en procedures bij;

- het afnemen van een praktijkexamen voor een *bewijs van bevoegdheid* (zie artikel 20) en
- het afnemen van een praktijkexamen of proeve van bekwaamheid voor *bevoegdverklaringen* (zie artikel 21).

De richtlijnen voor het afnemen van praktijkexamens en proeven van bekwaamheid staan in bijlage 2 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004.

Een verandering ten opzichte van de eisen en procedures is dat alle examensecties binnen ten hoogste zes maanden (was drie maanden) dienen te worden behaald.

Daarnaast zijn de eisen, die horen bij het afnemen van een praktijkexamen voor het CPL(FB), toegevoegd. Deze eisen zijn gelijk aan de eisen, die golden voor een RPL(FB) en gelden voor een RPL(A) en RPL(H).

4.12 Geldigheid resultaatbrief

De resultaatbrief, waarin de uitslag van een praktijkexamen of proeve van bekwaamheid vermeld staat, is geldig tot maximaal zes maanden na de datum van afgifte zoals vermeld staat in artikel 22 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004. De aanvraag voor een bevoegdverklaring in een bewijs van bevoegdheid moet derhalve binnen zes maanden worden gedaan.

4.13 Aftekenen brevet

Als een door de Minister geautoriseerde examiner een proeve van bekwaamheid positief beoordeelt, mag de examiner naast een verlenging ook een hernieuwde afgifte aftekenen

op een brevet zoals vermeld staat in artikel 23 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004. Een 'niet' door onze minister geautoriseerde JAA-examinator mag niet aftekenen.

4.14 Formalisering bevoegdheden buitenlandse JAA-examinator

Geformaliseerd is dat een praktijkexamen of een proeve van bekwaamheid ook kan worden afgenomen door een buitenlandse JAA-examinator zoals vermeld staat in artikel 25 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004. Dit geldt niet voor:

- afgifte van een bewijs van bevoegdheid;
- houders van een RPL.

De vaststelling van de uitslag van het praktijkexamen en de proeve van bekwaamheid geschiedt op dezelfde wijze als bij andere examens.

Adviescommissies

4.15 Uitbreiding taken Nationaal Expert Team (NET)

Wat betreft de ondersteuning van de theorie-examinering is het onderdeel CPL(FB) toegevoegd aan het Nationaal Expert Team PPL/RPL (zie artikel 26 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004).

4.16 Formalisering Adviescommissie Examens-Praktijk (ACE-P)

De ACE-P dient de Minister desgevraagd van advies bij het standaardiseren en bewaken van de kwaliteit van de praktijkexamens zoals vermeld staat in artikel 29 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004. Daarnaast zijn er standaardisatiecommissies ingesteld.

De ACE-P bestaat uit leden, die door de Minister zijn benoemd voor een periode van ten hoogste drie jaar en een ambtelijk voorzitter van de Inspectie Verkeer & Waterstaat. Leden van de ACE-P worden benoemd uit de kring van senior-examinatoren.

Het verlenen van tussentijds ontslag, het opstellen van een reglement ter nadere vaststelling van de werkzaamheden en de vergoeding gebeurt op dezelfde wijze als bij een Nationaal Expert Team zoals vermeld staat in artikel 27 van het Examenreglement voor luchtvaardenden 2004.

Hoofdstuk 5

TOELICHTING OP DE REGELING EXAMINATOREN VOOR LUCHTVARENDEN 2004

De Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2001 en de Regeling senior-examinatoren voor luchtvaardenden 2001 zijn samengevoegd tot één regeling, te weten de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004.

De belangrijkste wijzigingen per 1 oktober 2004 hebben betrekking op:

- definities (§5.1);
- geautoriseerde Flight Examiner Free Balloon (§5.2);
- aftekenen brevet (§5.3);
- voordracht tot examinator (§5.4);
- afgifte examinatorautorisatie (§5.5);
- autorisatie FE(FB) (§5.6);
- vergoeding senior-examinator (§5.7);
- benoemingsperiode senior-examinatoren (§5.8);
- eisen benoeming tot senior-examinator (FE)(FB) (§5.9).

Hierna worden de wijzigingen per 1 oktober 2004 nader toegelicht.

5.1 Definities

Aan de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004 is een aantal definities toegevoegd (zie artikel 1 van de regeling), te weten:

- een praktijkexamen;
- een proeve van bekwaamheid.

Onder een *praktijkexamen* wordt verstaan 'het onderzoek naar de mate waarin een kandidaat voldoet aan de bedrevenheidseisen ten behoeve van de afgifte van een bewijs van bevoegdheid of een bevoegdverklaring'.

Onder een *proeve van bekwaamheid* wordt verstaan 'het onderzoek naar de mate waarin een kandidaat voldoet aan de bedrevenheidseisen ten behoeve van de verlenging of de hernieuwde afgifte van een bevoegdverklaring'.

5.2 Geautoriseerde Flight Examiner Free Balloon

Naast de reeds bestaande examinatoren is de Flight Examiner Free Balloon, FE(FB), geïntroduceerd (zie artikel 2 van de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004).

De FE(FB) is bevoegd om praktijkexamens af te nemen voor de afgifte van een CPL(FB).

De verlenging dan wel de hernieuwde afgifte van een CPL(FB) is losgekoppeld van een proeve van bekwaamheid door een examinator. Dit in verband met het seizoensgebonden karakter van de ballonvaart en het gegeven dat het ballonvaren in

grote mate afhankelijk is van de weersomstandigheden.

5.3 Aftekenen brevet

Een examinator kan een bevoegdverklaring verlengen en hernieuwd afgeven als een kandidaat een proeve van bekwaamheid met goed gevolg heeft afgelegd en aan alle overige voorwaarden heeft voldaan (zie artikel 3 van de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004). Hij tekent hiertoe namens de minister het brevet af.

5.4 Voordracht tot examinator

Per 1 oktober 2004 kunnen examinatoren alleen nog maar voorgedragen worden door een geregistreerde dan wel gekwalificeerde opleidingsinstelling of door een luchtvaartmaatschappij zoals vermeld staat in artikel 5 van de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004. De ACE-P geeft advies of de voorgedragen examinator daadwerkelijk examinator kan worden.

5.5 Afgifte examinatorautorisatie

Een examinatorautorisatie wordt afgegeven indien de kandidaat voldoet aan de eisen zoals vermeld in artikel 8 van de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004 mede met inachtneming van artikel 2.3 lid 7 van de Wet Luchtvaart. Hierin staat dat er gekeken kan worden naar het aantal reeds geautoriseerde examinatoren, hun specifieke deskundigheid en de spreiding van examinatoren over het land in relatie tot de regionale en plaatselijke behoefte.

5.6 Autorisatie FE(FB)

Voor de autorisatie tot FE(FB) zijn de eisen van JAR-FCL 1.425, wat betreft vliegers in de categorie vleugelvliegtuigen, van toepassing (zie artikel 8 lid 5 van de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004).

Onverminderd geldt dat voor het verkrijgen van een autorisatie FE(FB) dient te zijn voldaan aan de eis van tenminste 500 vaaruren op een vrije ballon, waaronder tenminste 100 uren vaaronderricht voor de afgifte van een CPL(FB).

Om voor verlenging van een autorisatie FE(FB) in aanmerking te komen, moeten er tenminste twee praktijkexamens of proeven van bekwaamheid per jaar afgenomen worden, waarbij één daarvan in de laatste 12 maanden positief is beoordeeld door een toezichthoudend ambtenaar of een senior examinator (zie artikel 9 van de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004).

5.7 Vergoeding senior-examinator

De vergoeding voor taken van een senior-examinator staat vermeld in artikel 14 van de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004. Het honorarium is gelijkgetrokken met de vergoeding van een lid van het NET (National Expert Team).

5.8 Benoemingsperiode senior-examinatoren

Senior-examinatoren worden voor een periode van ten hoogste drie jaar benoemd zoals vermeld staat in artikel 15 van de Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004. De reden hiervoor is, dat de verlengingsperiode van de onderliggende autorisatie ook op drie jaar is gesteld.

5.9 Eisen benoeming tot senior-examinator FE(FB)

Voor de benoeming tot senior-examinator voor de categorie vrije ballonnen (FB) hoeft niet te worden voldaan aan de eis van minimaal 1000 uur instructie binnen de instructeursbevoegdverklaring. Daarnaast hoeft niet voldaan te worden aan de eis van tenminste 1500 uur vliegervaring als houder van een CPL of ATPL binnen de categorie luchtvaartuigen (zie artikel 16 Regeling examinatoren voor luchtvaardenden 2004). Aan de overige eisen, genoemd in artikel 16, moet wel worden voldaan.

Voor meer informatie of vragen kunt u contact opnemen met:

Inspectie Verkeer en Waterstaat

Divisie Luchtvaart, Unit Operaties & Vervoer
Cluster Brevetten en Examens

Postbus 575

2130 AN Hoofddorp

telefoon: 023-566 31 94

(alleen op werkdagen bereikbaar
tussen 9.00 en 12.00 uur)

telefax: 023-566 30 15

email: brexinfo@ivw.nl

bezoekadres: Saturnusstraat 50, Hoofddorp

openingstijden: op werkdagen van 9.00 tot
12.00 uur

Dit informatieblad en de regelgeving zijn per 1 oktober 2004 beschikbaar op internet www.ivw.nl Divisie Luchtvaart / Luchtvaartpersoneel / Regelgeving. Mogelijkerwijs wordt de regelgeving na 1 oktober gepubliceerd. In dit geval is de regelgeving na 1 oktober of zoveel eerder als mogelijk op internet beschikbaar.

Voor meer vragen of informatie over brevetten en medische verklaringen voor zweefvliegers of recreatieve ballonvaarders kunt u contact opnemen met:

KNVvL

Jozef Israëlstraat 8

2596 AS Den Haag

Telefoon: 070-314 36 00

Telefax: 070-324 39 00

E-mail: knvvlops@xs4all.nl

Internet: www.knvvl.nl

Secretariaat Zweefvliegen

Postbus 484

6800 AL Arnhem

Telefoon: 026-351 45 15

Telefax: 026-351 04 46

E-mail: knvvl.sz@xs4all.nl

Internet: www.knvvl.nl/zweefvliegen

Aan dit informatieblad kunnen geen rechten worden ontleend.

Hoofddorp, september 2004.

Meer informatie en/of vragen